

dr Iwona Michniewicz

Ratownictwo Wodne Rzeczypospolitej, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im.
Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu

dr Romuald Michniewicz

Ratownictwo Wodne Rzeczypospolitej, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im.
Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu

ETYCZNE I PRAWNE DYLEMATY RATOWNIKÓW WODNYCH

LIFEGUARDS' ETHICAL AND LEGAL DILEMMAS

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 roku, artykułem 18 ust. 1, włączyła ratowników wodnych (prowadzących działania ratownicze) do grupy funkcjonariuszy publicznych. Według definicji Ustawy Kodeks karny, art. 115 par. 13, funkcjonariusz publiczny to:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) poseł, senator, radny,
- 2a) poseł do Parlamentu Europejskiego,
- 3) sędzia, ławnik, prokurator, funkcjonariusz finansowego organu postępowania przygotowawczego lub organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, notariusz, komornik, kurator sądowy, syndyk, nadzorca sądowy i zarządca, osoba orzekająca w organach dyscyplinarnych działających na podstawie ustawy,
- 4) osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba w zakresie, w którym uprawniona jest do wydawania decyzji administracyjnych,
- 5) osoba będąca pracownikiem organu kontroli państwowej lub organu kontroli samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe,
- 6) osoba zajmująca kierownicze stanowisko w innej instytucji państwowej,
- 7) funkcjonariusz organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego albo funkcjonariusz Służby Więziennej,
- 8) osoba pełniąca czynną służbę wojskową,
- 9) pracownik międzynarodowego trybunału karnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe.

Prawa funkcjonariusza publicznego zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1410) ma: (...) osoba udzielająca pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz podejmująca medyczne czynności ratunkowe.

To słuszną decyzją ustawodawcy. Trudna misja policjantów, strażaków, ratowników medycznych, górskich czy wodnych, często bywa niedoceniana czy wręcz lekceważona. Zdarzają się przypadki, gdy poszkodowani lżą czy nawet dopuszczają się rękoczynów na niosących pomoc ratownikach.

Narażając zdrowie i życie, by ratować innych – muszą być chronieni, nie tylko formalnie, ale też realnie.

Bodaj najniższą rangę wśród funkcjonariuszy publicznych – ma ratownik wodny. Wiąże się to z wieloma aspektami. Choćby z tego, że to zawód często sezonowy, wykonywany jako pewien epizod w życiorysie. Ponadto ratownicy wodni, to zazwyczaj ludzie młodzi, dlatego traktowani z mniejszym szacunkiem czy posłuchem. Dołożywszy do tego miejsce pracy i wizerunek: plaża czy pływalnia, gdzie ludzie przychodzą w celach rekreacyjnych lub rozrywkowych a ratownik to młodzieniec w krótkich spodenkach lub kąpielówkach – nietrudno o dewaluację jego pozycji. Jako kolejny element, niskiej oceny ratownika, uznać można wysokość zarobków. Z informacji uzyskanych od wielu środowisk w całym kraju wynika, że stawka godzinowa za pracę w charakterze ratownika wynosi od 6 do 12 zł. Jest to uśredniony zakres płac. Zdarzają się też pracodawcy proponujący 5 zł na godzinę jak też tacy, którzy płacą 15 i więcej zł. za godzinę pracy.

Zawód – ratownik wodny

Wcześniejsze przepisy (Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania), przewidywały w kodzie 541906, następującą nazwę: Ratownik wodny zawodowy. W dalszej części określone były czynności, przywileje i obowiązki przypisane ratownikom wodnym. W wyszukiwarce zawodów poprzednich edycji (2004 i 2007) ratownik wodny określony był jako zawodowy.

Jednak ustawa z 2011 roku, bardzo istotnie zmieniła zakres działania ratownika. Różnice prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Różnice w opisie zawodu ratownika wodnego w aplikacjach Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

Aplikacja MPiPS wyszukiwarka zawodów z 2004 i 2007	Aplikacja MPiPS wyszukiwarka zawodów z 2010
Nazwa: Ratownik wodny zawodowy	Nazwa: Ratownik wodny
Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania	Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania
Dział: Pracownicy usług i sprzedawcy/pracownicy usług ochrony, gdzie indziej niesklasyfikowani	Dział: Pracownicy usług ochrony, gdzie indziej niesklasyfikowani
Synteza: Działając indywidualnie lub w zespole czuwa nad bezpieczeństwem życia ludzkiego na wodach śródlądowych otwartych i zamkniętych oraz morskich przybrzeżnych; niesie pomoc tonącym i zwraca uwagę organizatorom imprez nadwodnych o przepisach, jakie w tym zakresie obowiązują. Zapobiega naruszaniu tych przepisów.	Synteza: Ta grupa elementarna obejmuje pracowników usług ochrony niesklasyfikowanych w innych podgrupach grupy 541 Pracownicy usług ochrony. Grupa ta obejmuje na przykład pracowników obsługi monitoringu, ratowników wodnych, morskich, górskich, pokładowych i górniczych, strażników leśnych, łowieckich i rybackich, pracowników wylapujących bezdomne zwierzęta.

<p>Zadania zawodowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pełnienie dyżuru na wyznaczonym stanowisku; 2. reagowanie na każdy sygnał wzywania pomocy oraz podejmowanie akcji ratowniczych; 3. reagowanie na wszelkie naruszenia regulaminu obowiązującego na kąpielisku lub pływalni; 4. uczestniczenie w zespołach ratowniczych w trakcie przeprowadzania maratonów pływackich; 5. kontrolowanie stanu urządzeń oraz sprzętu pływackiego i eliminowanie jednostki grożącej niebezpieczeństwem; 6. sygnalizowanie o stopniu zagrożenia na wodach ze względu na warunki atmosferyczne (sygnały na maszcie, syrena, gong itp.); 7. wypisywanie na tablicy informacyjnej temperatury wody, powietrza, głębokości akwenu i innych danych mogących mieć znaczenie dla bezpieczeństwa pływających; 8. na podstawie badania głębokości akwenu określanie strefy wód dla niepływających; 9. czuwanie nad oczyszczaniem wód i dna obszaru przeznaczonego dla pływających; 10. przeprowadzanie egzaminów na kartę pływacką. <p>Dodatkowe zadania zawodowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. udział w patrolach policyjnych na wodach otwartych w celu kontroli uprawnień do pływania; 2. przeprowadzanie kontroli ośrodków, kolonii i obozów położonych nad wodami, z prawem żądania usunięcia wszelkich uchybień wobec przepisów dotyczących bezpiecznego przebywania nad wodami; 3. przeprowadzanie kontroli kąpielisk i pływalni z prawem formułowania zaleceń oraz zgłaszanie wniosków do samorządu terytorialnego o zamknięcie pływalni lub kąpieliska. 	<p>Zadania zawodowe: Zadania wykonywane przez pracowników usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowanych zazwyczaj obejmują: obsługę i obserwację kamer systemu monitoringu wizyjnego obiektów lub terenu i powiadamianie odpowiednich służb, np. policji, straży pożarnej czy pogotowia ratunkowego, w sytuacjach zaobserwowanych zagrożeń, wypadków, zdarzeń czy też klęsk żywiołowych; <u>monitorowanie plaż i basenów w celu zapobiegania wypadkom i ratowania kąpiących się przed utonięciem (wyłącznie ta część dotyczy pracy ratowników wodnych – komentarz autorów)</u>; uczestniczenie w akcjach związanych z poszukiwaniem i ratowaniem osób znajdujących się w niebezpieczeństwie na morzu oraz zwalczaniem zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu; reagowanie na sygnały wzywania pomocy i uczestniczenie w górskich akcjach ratowniczych; branie udziału w akcjach ratowniczych osób lub mienia znajdujących się w trudno dostępnych miejscach na ziemi lub wodzie, działając z pokładu śmigłowca lub po desantowaniu z niego, lub też podczas zawieszenia na linie dźwigu pokładowego; branie udziału w akcjach ratowniczych i przeciwpożarowych w kopalniach; patrolowanie</p> <p>powierzonego terenu w celu zwalczania szkodnictwa leśnego, łowieckiego lub rybackiego; monitoring ruchu drogowego w celu zidentyfikowania momentów, w których piesi mogą przejść przez ulicę; reagowanie na skargi mieszkańców i przejmowanie zagubionych, bezdomnych lub niebezpiecznych zwierząt; patrolowanie przypisanego obszaru w celu egzekwowania przepisów dotyczących parkowania; wykonywanie innych zadań pokrewnych.</p>
--	---

MPiPS odsyła jednocześnie do przepisów tzw. branżowych, czyli w przypadku ratowników wodnych do Ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 roku, o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych. Ten dokument, obowiązki ratownika wodnego określa w art. 13 i art. 16. Z zapisów ustawy wynika, że podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego oraz ratownicy wodni mają w szczególności obowiązki (art. 13):

1. przyjąć zgłoszenie o wypadku lub zagrożeniu;
2. dotrzeć na miejsce wypadku z odpowiednim sprzętem ratunkowym;
3. udzielać kwalifikowanej pierwszej pomocy;
4. zabezpieczyć miejsce wypadku lub zagrożenia;
5. ewakuować osoby z miejsca stanowiącego zagrożenie dla życia lub zdrowia;
6. transportować osoby, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym do miejsca, gdzie jest możliwe podjęcie medycznych czynności ratunkowych przez jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, po uprzednim uzgodnieniu miejsca przekazania z dysponentem jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego;
7. poszukiwać osoby zaginione na obszarze wodnym.

Doprecyzowaniem tej listy, są obowiązki przypisane wyłącznie ratownikom, a zawarte w art. 16 ustawy w brzmieniu:

1. obserwowanie wyznaczonego obszaru wodnego, niezwłoczne reagowanie na każdy sygnał wzywania pomocy oraz podejmowanie akcji ratowniczej, zapobieganie skutkom zagrożeń;
2. przegląd stanu urządzeń i sprzętu wykorzystywanego do ratownictwa wodnego;
3. określanie głębokości wyznaczonego obszaru wodnego;
4. kontrola stanu urządzeń oraz sprzętu, które zapewniają bezpieczeństwo osób pływających, kąpiących się lub uprawiających sport lub rekreację;
5. wywieszanie na maszcie odpowiednich flag informacyjnych;
6. sygnalizowanie, za pomocą urządzeń alarmowych, naruszeń zasad korzystania z wyznaczonego obszaru wodnego w szczególności granicy strefy dla umiejących pływać, a w kąpieliskach także nadchodzącej burzy;
7. reagowanie na przypadki naruszania zasad korzystania z wyznaczonego obszaru wodnego;
8. wpisywanie na tablicy informacyjnej temperatury wody, powietrza oraz innych aktualnych informacji w szczególności dotyczących nagłych zmian warunków atmosferycznych;
9. niezwłoczne informowanie zarządzającego, o którym mowa w art. 21 ust. 1, oraz swojego przełożonego o zagrożeniach bezpieczeństwa osób przebywających na obszarze wodnym;
10. bieżące dokumentowanie prowadzonych działań ratowniczych.

Na chwilę obecną, zgodnie z obowiązującym prawem, można uznać, że brak jest tytułu lub stopnia ratownika wodnego. Wynika to z najnowszej definicji, zgodnie z którą osoba zatrudniana na stanowisku czy w charakterze ratownika, musi spełniać cztery (łącznie) wymogi. Istotnym jest fakt, że dwa z tych wymogów, utrzymują swoją ważność czasowo, zatem ich utrata (upływanie odpowiedniego terminu), powoduje utratę uprawnień.

Tabela 2. Definicyjne i formalne określenie Ratownika Wodnego

Ratownik wodny, zgodnie z art. 2 Ustawy to osoba, która:		
1.	posiada wiedzę i umiejętności z zakresu ratownictwa i technik pływackich	Bezterminowe
2.	posiada inne kwalifikacje przydatne w ratownictwie wodnym	Bezterminowe
3.	spełnia wymagania określone w art. 13 ust. 1 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym [7], tj.: a) posiada pełną zdolność do czynności prawnych b) jest zatrudniona lub pełni służbę w jednostkach współpracujących z systemem - Państwowe Ratownictwo medyczne, lub jest członkiem tych jednostek c) posiada ważne zaświadczenie o ukończeniu kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (KPP) d) jej stan zdrowia pozwala na udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy	Wymagające odtworzenia – co trzy lata
4.	jest zatrudniona lub pełni służbę w podmiocie uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego lub jest członkiem tego podmiotu.	Wymagające potwierdzenia zatrudnienia lub członkostwa

Prawa i obowiązki ratowników wodnych

Ratownik wodny, to bardzo szczególna funkcja (zawód). Niosąc pomoc, zawsze jest narażony na utratę życia lub zdrowia. Nawet bardziej niż inni ratownicy – np. medyczni, górscy czy strażacy. Dla ratownika wodnego, głównym niebezpieczeństwem nie jest bowiem tonący – jak się zwyczajowo uznaje. Największym zagrożeniem, jest w tym przypadku samo środowisko, czyli woda. To przez nią ratownik może zginąć lub stracić zdrowie. A tego czynnika nie daje się wyłączyć z akcji. Nie można się przed nim schronić. Wchodząc po tonącego, musimy się liczyć z tym, że sami możemy się znaleźć w sytuacji zagrożenia. Można się zabezpieczyć – np. korzystając z różnych środków (sprzętu pływającego – łodzi, czy też tzw. podręcznego sprzętu: bojki SP, pasy ratownicze, koła itp.). Bez sprzętu, ratownik jest jak strażak, wchodzący do płonącego budynku – bez odzieży ochronnej, maski ...

Czasem jest to akt bohaterstwa i poświęcenia, ale raczej brak rozwagi i doświadczenia.

Ratownik jest zobowiązany (jak każdy inny człowiek) do udzielenia osobie w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia – wynika to z art. 162, Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm., w brzmieniu:

Kto człowiekowi znajdującemu się w położeniu grożącym bezpośrednim niebezpieczeństwem utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu nie udziela pomocy, mogąc jej udzielić bez narażenia siebie lub innej osoby na niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku prowadzenia akcji ratunkowej w wodzie, niгда nie można stwierdzić, że występuje okoliczność wyłączenia narażenia ratownika na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia. Szczególnie, gdy nie mamy do dyspozycji żadnych środków (sprzętu), do udzielenia pomocy osobie tonącej. Zatem ratownik nie będący na służbie, ma prawo uznać, że udzielenie pomocy jest obciążone zbyt dużym ryzykiem (utrata własnego życia i zdrowia) i nie przeprowadzić akcji ratunkowej. Każdemu może się przytrafić dzień, w którym jego stan zdrowia, kondycja psychofizyczna i inne okoliczności – obniżają jego wartość jako bohatera, herosa – niezawodnego ratownika. To zdanie autorów, którzy chętnie weszliby w polemikę ze specjalistami od prawa karnego uważającymi, że:

Podmiotem czynu zabronionego, określonego w art. 162 § 1, może być każdy człowiek. Jest to więc przestępstwo powszechne (Komentarz: Zoll A., Zakamycze 2006).

(...) Osoba umiejąca dobrze pływać, która nie spieszy na pomoc tonącemu, popełnia przestępstwo, natomiast nie narusza prawa osoba nie umiejąca pływać lub pływająca słabo, która powstrzymuje się od akcji pomocy, w obawie przed realnym niebezpieczeństwem utonięcia (Komentarz: Marek A., Lex 2010).

Z pewnością ratownik będzie podlegał przepisowi art. 2, przywołanej ustawy (Kodeks karny), nie wykonując należycie swoich obowiązków (np. opuszczając stanowisko pracy) – w brzmieniu:

Odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe popełnione przez zaniechanie podlega ten tylko, na kim ciążył prawny, szczególny obowiązek zapobiegnięcia skutkowi.

Będąc w pracy (jako ratownik) mamy obowiązek udzielić pomocy tonącemu. W takiej sytuacji nie można się tłumaczyć brakiem sprzętu, bo on musi się znajdować na strzeżonym obszarze – obligatoryjnie, kondycją – ratownik ma być w pracy w pełni sprawny i gotowy do wykonywania najtrudniejszych nawet zadań – w tym oczywiście reakcji i udzielania pomocy tonącym, bezpośrednio w wodzie. Po służbie, na prywatnym spacerze, nie mając do dyspozycji sprzętu, znajdujemy się w sytuacji określonej w art. 162 kk. (Michniewicz, Michniewicz 2013).

Względem ratownika ma częściej zastosowanie przepis art. 160 § 2, Ustawy Kodeks karny, w brzmieniu:

Jeżeli na sprawcy cięży obowiązek opieki nad osobą narażoną na niebezpieczeństwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Dlatego właśnie zatrudnia się ratownika, aby sprawował opiekę nad potencjalnie zagrożonymi osobami – nad wodą i w wodzie. Podpisując umowę, ratownik przyjmuje na siebie obowiązek tejże opieki i odpowiada za powierzonych mu pływających.

Po służbie – ratownik jest takim samym obywatelem – jak przysłowiowy „Kowalski”. Fakt, że ukończył szkolenie ratowników, nie oznacza, że jest niezatapialny, tak jak strażak nie jest z natury swego zawodu – ognioodporny.

Wybrane powody problemów ratowników

Każdy człowiek, niezależnie od tego, jaką wykonuje pracę – chciałby, żeby inni szanowali jego wysiłek i poświęcenie. Ratownik wodny, mimo, że ogólnie jest raczej pozytywnie postrzegany – niejednokrotnie bywa też lekceważony i traktowany jak bezmyślny, opalony „mięśniak”.

Powodów jest wiele.

Może to wynikać z przywoływanej wcześniej sezonowości pracy. Wiąże się to z faktem, że w czasie urlopu, nad wodą, ludzie chcą mieć pełen, niczym nie zmącony komfort. Uciekając od obowiązków i dyscypliny związanej z pracą – marzą o tzw. luzie; braku zakazów, nakazów; niechętnie podporządkowują się regułom; szukają sposobu odreagowania stresów i czasowego napięcia. W związku z tym, niechętnie też przyjmują do wiadomości uwagi (szczególnie krytyczne) i konieczność stosowania się do zaleceń. Zdarza im się, częściej niż zwyczajowo – pić alkohol i zachowywać się nieodpowiednio do swojej pozycji, wieku, itp.

Dlatego też, nawet bardzo grzeczne wyproszenie kogoś np. ze strefy kąpieliska czy nagana za spożywanie alkoholu na plaży – wymagające interwencji ratownika (w trosce o bezpieczeństwo ogółu) – spotykają się z gwałtownymi i przykrymi reakcjami.

Przypisanie ratownikom przywilejów funkcjonariusza publicznego, nie chroni ich oczywiście przed wszystkimi, tego typu sytuacjami. Niejednokrotnie ratownicy muszą uzbroić się w cierpliwość i wyrozumiałość, gdyż w innym przypadku (będąc stale obrażanymi) musieliby kilka – kilkanaście razy w ciągu dnia, dzwonić na

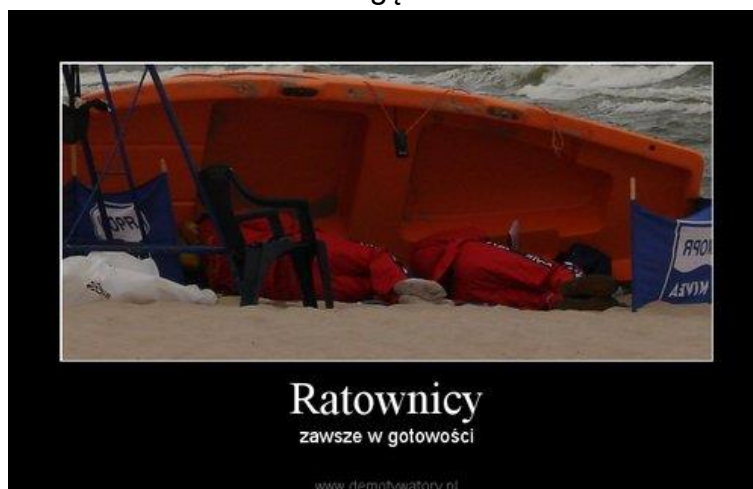
policję z prośbą o interwencję. Tak nie można byłoby pełnić dyżuru. Dlatego, konfliktom winno się zapobiegać albo przynajmniej nie pozwalać na ich eskalację.

Czasem jednak, to ratownicy powodują powstawanie napięć w relacjach z klientami. Stałe spoglądanie na atrakcyjną, roznegliżowaną partnerkę zazdrosnego pana – może skończyć się w najlepszym przypadku kilkoma ostrymi uwagami lub wręcz gorącą awanturą.

Spośród ratowniczych *grzechów* wymienić można:

1. Przekraczanie uprawnień – np. nakazywanie płacenia za dozór nad zorganizowaną grupą kolonijną (bezprawne!).
2. Używanie sprzętu ratowniczego (np. skuterów, łodzi motorowych) – do zarabiania, poprzez zabieranie gości na przejażdżki (karalne!).
3. Pełnienie służby w sposób niegodny: wywieszenie czerwonej flagi i ucinanie sobie drzemki.
4. Stosowanie obraźliwego słownictwa wobec gości (niedopuszczalne nawet w sprzeczce).
5. Brak szacunku do uniformu i misji – przez co także do ludzi (patrz fotografie).
6. Brak dbałości o stałą gotowość i idealny stan sprzętu.
7. Rozmowy z innymi ratownikami lub gośćmi, powodujące odwracanie uwagi od obserwacji strzeżonego obszaru.
8. Wykonywanie innych czynności (telefon komórkowy, komputer), zakłócających i obniżających gotowość ratowniczą.
9. Zarozumiałość – w swoim mniemaniu ratownicy bywają nieomylni i wymuszają czasem przestrzegania własnych pomysłów, których nikt przestrzegać nie musi – bo ratownik wychodzi ponad obowiązujące prawo.
10. Wieloletnie zaniedbywanie własnej sprawności ratowniczej (np. duża nadwaga, braki w technikach i przestarzała wiedza).
11. Wewnętrzne konflikty w zespole, ujawniane publicznie.
12. Inne.

Poniższa galeria, ma na celu wyłącznie przesłanie – przestrozę, a nie dewaluację ratowników. Rozejrzyjcie się wokół siebie, czy są wśród was tacy ratownicy na służbie? – może warto zwrócić im uwagę.

Ryc. 1. Fotografia i podpis dewalujące zawód ratownika wodnego

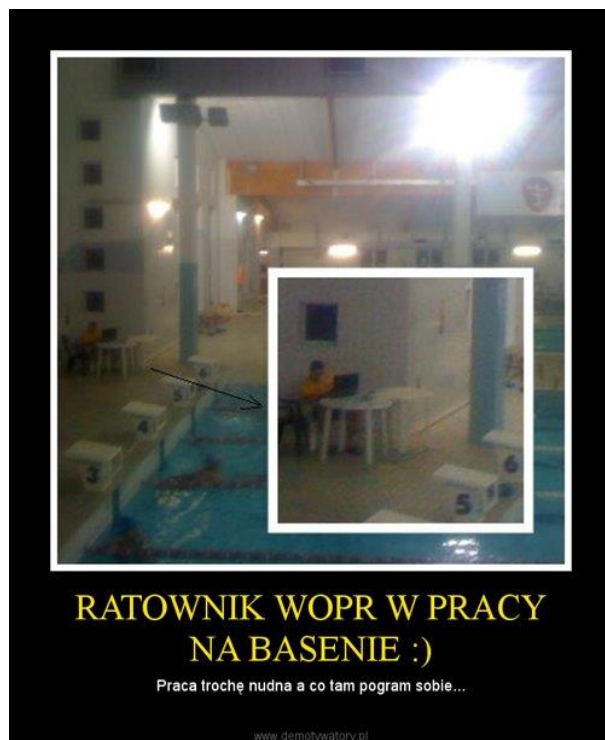

Ryc. 2. Ratowniczkę zbyt mocno eksponującą odkryte części ciała

Ryc. 3. Ratownik traktujący uniform i logo bez szacunku

Ryc.4. Prześmiewcza fotografia, prezentująca ratownika zaniedbującego swoje obowiązki

Ryc. 5. Ratownik traktujący sprzęt ratowniczy niezgodnie z przeznaczeniem

Godność, szacunek i sympatia a do tego poczucie bezpieczeństwa – ulokowane w jednej osobie, to zespół wartości, na które całe środowisko musi ciężko pracować. Wielu wspaniałych ratowników, traci przez wybryki kolegów, rzucających cień na całe środowisko.

Reagujmy więc, gdy w naszym zespole ktoś psuje nam opinię. Nie oszukujmy, nie kombinujmy, nie przeliczajmy potencjalnych zysków z nielegalnego źródła, szanujmy logo i napis na naszej koszulce (choć to nie policyjny czy strażacki mundur), dbajmy o sprzęt (mimo, że to nie nowej generacji pistolety), zachowujmy się z klasą, prawdziwie angażujmy się w misję ratowania życia i zdrowia.

Nikt nie chce być antybohaterem internetu. Film nakręcony telefonem komórkowym czy zdjęcie wykonane przez uczestnika lub obserwatora, znajdzie się w sieci w ciągu kilku minut od zdarzenia. Potem, latami krążą po forach i portalach – ośmieszając zawód i przestanie ratownictwa wodnego

Literatura

1. www.demotywatory.pl
2. Michniewicz I., Michniewicz R., (2013), *Ratownictwo wodne. Podstawy edukacji studentów*, Kalisz, Wydawnictwo PWSZ.
3. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 roku o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. Nr 208, poz. 1240).
4. Ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410).
5. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. Nr 82, poz. 537).
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).